

A felhasználók képzésének különös időszerűsége

Szlovákiai példázatok

A könyvtárak, de különösen a nagykönyvtárak folytonos kötelessége, hogy tényleges és potenciális olvasóikat a lehető legváltozatosabb módokon és formákban készítsék fel a minél eredményesebb könyvtárhasználatra. Míg a módok és a formák viszonylag állandóak, és a cél, ti. az eredményes használat elérése sem módosul, addig az in hoc signo közölt tartalmak az utóbbi években igencsak megváltoztak, nem utolsósorban a kelet-közép-európai régióban, így Szlovákiában is.

Az említett változékonyság részint az irodalom- és információkeresés és -elérés eszközeinek rohamos fejlődéséből, részint pedig a keresés és elérés forráshelyeinek naprakész ismertségére való törekvésből következik.

A nagykönyvtárak felhasználóképzési kínálata a kereskedelmi kínálatdömpinghez képest meglehetősen körülhatárolt, mivel figyelemmel van a meghirdető intézményei által ellátott funkciókra. Így pl. a turócszentmártoni *Szlovák Nemzeti Könyvtár* a regionálisan szóródó potenciális használókból szeretne tényleges használókat nyerni, a *Szlovák Tudományos Akadémia Központi Könyvtára* pedig a hálózatban dolgozó könyvtárosokat és az akadémiai munkatársakat kívánja a kor használói színvonalára felemelni.

Felmérések bizonyítják a felhasználók képzésének elengedhetetlen voltát. A nemzeti könyvtár által előadásokkal és szemináriumokkal megcélzott középiskolások, felsőoktatási hallgatók és oktatók, illetve tudományos kutatók közül mind többen veszik igénybe a könyvtár OPAC-jára (220 ezer tétel)

támaszkodó távolsági szolgáltatásokat. És szükség van az akadémiai munkatársak ilyen irányú felkészítésére is, mivel 64%-uk egyáltalán nem volt tisztában szakmai tájékozódásuk korszerű lehetőségeivel.

A nemzeti könyvtár felhasználók képzésével foglalkozó tevékenysége annyira intenzív volt (1996: 175 csoport, 8520 résztvevő), hogy a könyvtári-tájékoztatói szolgáltatások osztályán bővíteni kellett az e célra korábban rendelkezésre álló kapacitást (a 3 munkakörileg illetékes munkatárshoz más osztályokon dolgozókat jelöltek ki „bedolgozóként”).

Az akadémiai könyvtárban, illetve hálózatában a megfogyatkozott személyzet (1990-ben: 257, 1995-ben: 111 könyvtáros) „felhasználói képzésnek” eredményeként lehetett kompenzálni a nagyarányú munkaidő-csökkenést.

Végül meg kell jegyezni: az új tartalmak úgy léptek a felhasználók képzési módjainak és formáinak előterébe, hogy nem érvénytelenítették az e címen korábban közölt tartalmakat, ami legalább akkora hiba lett volna, mint az újaktól való eltekintés.

ČELKOVÁ, L.: *Príprava používateľov v SAV. = Knižnice a informácie*, 29. köt. 2. sz. 1997. p. 64–66.
JANOVSKÁ, D.: *Informačná výchova používateľov v Slovenskej národnej knižnici. = Ugyanott*, p. 60–64./

(Futala Tibor)

Az EU-információ

Az EU-információ az Európai Unió által fenntartott számos információforrás közös megnevezése. Ezek közül talán a legismertebb az *Euro Info Centre*-ek hálózata, amely különböző politikai, gazdasági és műszaki információt tesz hozzáférhetővé.

Kevésbé ismert az *EU jogi információk szolgálat*a, amelynek feladata az unión belüli jogharmonizáció elősegítése, és amely az európai jogalkotás lépcsőit ismerteti. Az európai jogszabályalkotás jelenleg a következő utat járja be:

1. Az Európa Bizottság javaslatot tesz egy adott jogszabály megalkotására. A javaslatot a *COM Documents* című sorozatban teszik közzé.
2. A javaslatot a Miniszterek Tanácsa elé terjesztik, majd megtárgyalása után az Európai Unió hivatalos lapjában, az *Official Journal of the*

European Communities C sorozatában (OJC) is megjelenik.

3. Ezután a javaslat az Európa Parlament elé kerül, amely véleményezi, és közzéteszi a *PE Reports* című sorozatban.
4. Megküldi véleményezésre a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Regionális Bizottságnak is.
5. A javaslat visszakerül az Európa Bizottsághoz, ahol a vélemények alapján módosítják, és ismét közzéteszik a *COM Documents* című sorozatban.
6. A módosított javaslat ismét a Miniszterek Tanácsa elé kerül, és ismét megjelenik az OJC sorozatában.
7. Ha a Miniszterek Tanácsa elfogadja a módosított javaslatot, akkor törvényerőre emelkedik;